

UCHWAŁA
SENATU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z dnia 15 kwietnia 2021 r.

**w sprawie uczczenia 230. rocznicy uchwalenia Konstytucji 3 Maja i Zaręczenia
Wzajemnego Obojga Narodów**

230 lat temu w Sali Senatorskiej Zamku Królewskiego w Warszawie, rezydencji władców Rzeczypospolitej Obojga Narodów, została uchwalona Konstytucja 3 Maja, pierwsza spisana konstytucja w Europie.

Ustawa Rządowa opierała się na koncepcji demokratyzacji stosunków społecznych i zasadzie podziału władzy. Była wyrazem dążenia do budowy silnego państwa. Stanowiła formę umowy społecznej opierającej się na przekonaniu, że – jak zapisano w artykule V Konstytucji – „wszelka władza społeczności ludzkiej początek swój bierze z woli narodu”. Poszanowanie praw jednostki i utrwalenie etosu obywatelskiego miały gwarantować potęgę kraju. Ustawa Rządowa wprowadzała monarchię konstytucyjną, ustrój który w większości państw europejskich rozwinął się dopiero w następnym stuleciu. Konstytucja była wyraźną manifestacją suwerenności politycznej, demonstracją tej niezależności wobec mocarstw ościennych oraz wezwaniem do odnowy Rzeczypospolitej Obojga Narodów.

Uchwalenie Konstytucji 3 Maja stanowiło dowód odpowiedzialności politycznej elit polskich i litewskich oraz świadectwo zwycięstwa innowacyjnej myśli prawnoustrojowej. Do wartości tych nawiązano w Zaręczeniu Wzajemnym Obojga Narodów – ustawie wykonawczej do Konstytucji uchwalonej przez Sejm Czteroletni 20 października 1791 r. Potwierdzono w nim siłę wspólnoty wielonarodowej zbudowanej na fundamentach republikańskich.

Sejm i Senat Rzeczypospolitej Polskiej oraz Sejm Republiki Litewskiej, podkreślając wyjątkowe dla Narodów Polskiego oraz Litewskiego znaczenie aktu z 1791 r., oddają hołd dziedzictwu nowożytnego konstytucjonalizmu i wyrażają przekonanie, że idee przyświecające uchwaleniu Konstytucji 3 Maja i Zaręczenia Wzajemnego stały się podstawą politycznej tożsamości obywateli krajów – spadkobierców Rzeczypospolitej Obojga Narodów.

Uchwała podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”.

MARSZAŁEK SENATU

Tomasz GRODZKI